

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงสู่การเป็น
ประชาคมอาเซียน

อ.ดร.ปรัชญา ชุ่มนาเสียว

ภาควิชาการบริหารรัฐกิจ คณะรัฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

- ประเทศไทยจะต้องก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน(ASEAN Community : AC) ในพ.ศ.2558 ประชาคมอาเซียน จึงเป็นความท้าทายและโอกาสใหม่ของประเทศไทย
- กระบวนการพัฒนาตนเอง (Self – Development) จะเป็นการส่งเสริมพัฒนาให้บุคคลในสังคมใฝ่ใจที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในรูปแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)
- การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self – Directed Learning : SDL) เป็นการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

- งานวิจัยของกุกลิเอลมิโนและกุกลิเอลมิโน(Guglielmino and Guglielmino , 1994) ได้สรุปผลการศึกษาว่าความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองและคะแนนผลการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
- การพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กไทยสู่ประชาคมอาเซียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น จำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายได้แก่ คุณลักษณะของเด็กไทยที่จะพัฒนาสู่การเป็นประชาคมอาเซียนให้ชัดเจนทั้งด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการและเจตคติ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

- สถาบัน WEF ได้ปรับลดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเป็นอันดับที่ 38 จากอันดับที่ 36 ในปี ค.ศ. 2009 – 2010 ซึ่งหากพิจารณาเปรียบเทียบกับเพื่อนบ้านอาเซียน จะเห็นได้ชัดถึงการพัฒนาศักยภาพการแข่งขันของไทยที่ถดถอย ขณะที่เพื่อนบ้านพัฒนาดีขึ้น เช่น การพัฒนาของเวียดนาม เป็นการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดทำให้อันดับขีดความสามารถของเวียดนามได้กระโดดมาอยู่ที่อันดับ 59 จากอันดับ 75 ในปีที่ผ่านมา

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

- ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ถึงการเป็นเจ้าของอาเซียน การกระตุ้นให้ประชาชนอาเซียนมีความตื่นตัวต่อองค์การศึกษา
- โดยมีพื้นฐานความเชื่อที่ว่า มนุษย์มีความต้องการที่จะเรียนรู้มีศักยภาพในการเรียนรู้และมีการเรียนรู้โดยธรรมชาติ ผสมผสานกับความจำเป็นของสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ต้องการบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและศักยภาพในการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ.2558

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1. เพื่อศึกษาระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของ นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงสู่การเป็นประชาคมอาเซียน
- 2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงสู่การเป็นประชาคมอาเซียนที่จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา แหล่งเรียนรู้และการรู้จักและเข้าใจประชาคมอาเซียน

ขอบเขตการวิจัย

- แบบวัดระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง(Self – directed Learning Readiness Scale – SDLRS) ของ Guglielmino and Guglielmino ที่แบ่งออกเป็น 8 องค์ประกอบ คือการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ มโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ มีความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง มีความรักที่จะเรียนรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ มองอนาคตในแง่ดี และมีทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้และการแก้ปัญหา ในประเด็นของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทยในปี พ.ศ.2558

แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 1. ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)
- 2. แนวคิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self – Directed Learning)
- 3. แนวคิดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 4. แนวคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และแหล่งเรียนรู้
- 5. แนวคิดเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- 6. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมมติฐานการวิจัย

- 1. นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีเพศต่างกัน จะมีระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองสู่การเป็นประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน
- 2. นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีอายุต่างกัน จะมีระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองสู่การเป็นประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน
- 3. นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีระดับการศึกษาต่างกัน จะมีระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองสู่การเป็นประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน
- 4. นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีแหล่งเรียนรู้ต่างกัน จะมีระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองสู่การเป็นประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน
- 5. นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีการรู้จักและเข้าใจประชาคมอาเซียนต่างกัน จะมีระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองสู่การเป็นประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. แหล่งเรียนรู้
5. การรู้จักและเข้าใจ
ประชาคมอาเซียน

ตัวแปรตาม

- ความพร้อมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยรามคำแหงสู่การเป็น
ประชาคมอาเซียน
1. การเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้
 2. มโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ
 3. มีความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้
 4. มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง
 5. มีความรักที่จะเรียนรู้
 6. มีความคิดสร้างสรรค์
 7. มองอนาคตในแง่ดี
 8. มีทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้และการแก้ปัญหา

กลุ่มตัวอย่าง

- กลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงแต่ละระดับการศึกษา อย่างเป็นสัดส่วน (3 : 2 : 1) ใน 3 ระดับการศึกษา ได้จำนวนนักศึกษา 400 คน
- ระดับปริญญาตรี จำนวน 201 คน
- ระดับปริญญาโท จำนวน 133 คน
- ระดับปริญญาเอก จำนวน 66 คน

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพรรณนา (descriptive statistics) โดยหาค่าสถิติความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังนี้
 - 1.1 วิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพภูมิหลัง ในเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษา แหล่งเรียนรู้ และการรู้จักประชาคมอาเซียน โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ
 - 1.2 วิเคราะห์ระดับความพร้อมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหงสู่การเป็นประชาคมอาเซียน โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

- สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย ได้แก่ สถิติที่ใช้ทดสอบแบบมีพารามетริก (Parametric Test)เพื่อวิเคราะห์หาความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเลขคณิตของตัวแปรที่ศึกษา โดยใช้ T-test และ One - Way ANOVA (F- test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำคัญ ๆ

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความพร้อมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยรามคำแหงสู่การเป็นประชาคมอาเซียน พบว่า

นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.22
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.19 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำ

โดยมีความพร้อมในด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับต่ำ ได้แก่ ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ด้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำคัญ ๆ(ต่อ)

ความรักที่จะเรียนรู้ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการมองอนาคตในแง่ดี และด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้และการแก้ปัญหา ซึ่งมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.95 1.98 1.97 1.80 2.21 2.07 และ 1.95 ตามลำดับ ค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.41 0.64 0.60 0.69 0.63 0.66 และ 0.53 ตามลำดับ

แต่มีความพร้อมในด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้อยู่ใน ระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.55

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำคัญ ๆ(ต่อ)

2.ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงสู่การเป็นประชาคมอาเซียนที่จำแนก
ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาแหล่งการเรียนรู้และการรู้จักและเข้าใจ
ประชาคมอาเซียน พบว่า

- เพศของที่นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงแตกต่างกันมีความ
พร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองสู่การเป็นประชาคมอาเซียนโดย
ภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่สถิติ < 0.01 ที่
ระดับความเชื่อมั่น 99 %

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำคัญ ๆ(ต่อ)

- อายุของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่แตกต่างกันมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองสู่การเป็นประชาคมอาเซียนโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่สถิติ < 0.05
- ระดับการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่แตกต่างกันมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองสู่การเป็นประชาคมอาเซียนโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่สถิติ < 0.05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำคัญ ๆ(ต่อ)

- แหล่งเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่แตกต่างกันมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองสู่การเป็นประชาคมอาเซียนโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่สถิติ < 0.05

- การรู้จักและเข้าใจประชาคมอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่แตกต่างกันมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองสู่การเป็นประชาคมอาเซียนโดยภาพรวมมีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่สถิติ < 0.05 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

อภิปรายผลการศึกษา

ความรักที่จะเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม เท่ากับ 1.80 ซึ่งเป็นด้านที่อยู่
ในระดับต่ำที่สุดจาก 8 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

- การเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนทำให้เกิดความ
เปลี่ยนแปลงในชีวิตของข้าพเจ้า มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.65

- การเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนตลอดเวลาเป็นสิ่งที่ทำ
ทลายความสามารถ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.69

- ข้าพเจ้าเสียใจมากถ้าขาดโอกาสที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคม
อาเซียน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.77

เป็น 3 อันดับที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในด้านความรักที่จะเรียนรู้

อภิปรายผลการศึกษา(ต่อ)

1. อายุ ในภาพรวม ช่วงอายุ 26 – 30 ปี จะมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียนต่ำที่สุด
 - เมื่อวิเคราะห์ ช่วงอายุกับความพร้อมในแต่ละด้านพบว่า ช่วงอายุ 36 - 40 ปี มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในด้านความรักที่จะเรียนรู้ต่ำที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 1.50

อภิปรายผลการศึกษา(ต่อ)

2. ระดับการศึกษา ในภาพรวม ระดับการศึกษาปริญญาตรีและปริญญาโท จะมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียนต่ำที่สุด

- เมื่อวิเคราะห์ ระดับการศึกษากับความพร้อมในแต่ละด้านพบว่า ระดับการศึกษาปริญญาตรีมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในด้าน มโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต่ำที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 1.94

* ข้ำพเจ้าสนุกในการค้นหาคำตอบของคำถามเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่ข้ำพเจ้าสนใจ

* ข้ำพเจ้าสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้เกือบทุกเรื่องในประชาคมอาเซียนที่ข้ำพเจ้าต้องการที่จะเรียนรู้

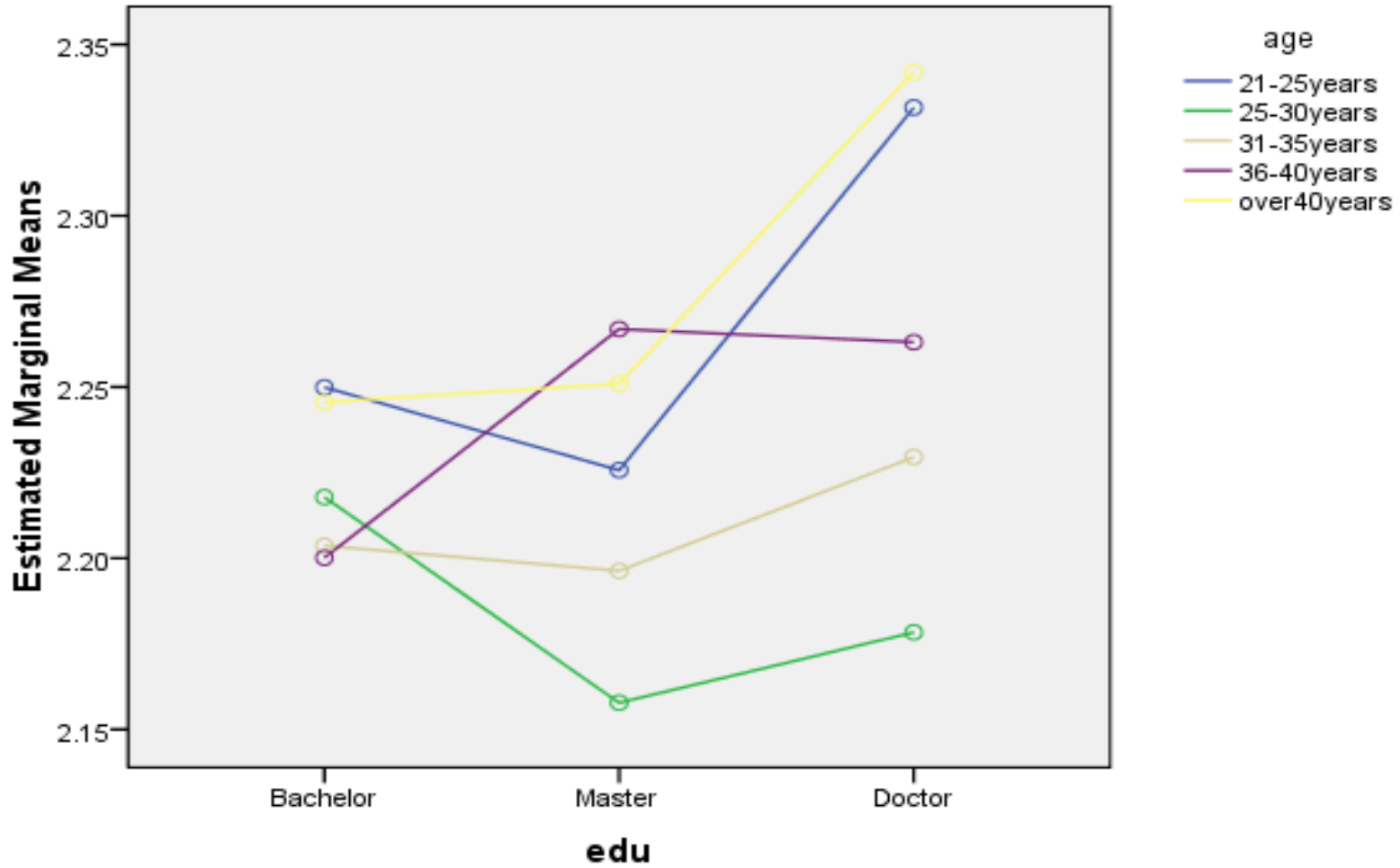
* ข้ำพเจ้าชอบทำการสำรวจตรวจสอบปัญหาต่างๆที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน

อภิปรายผลการศึกษา(ต่อ)

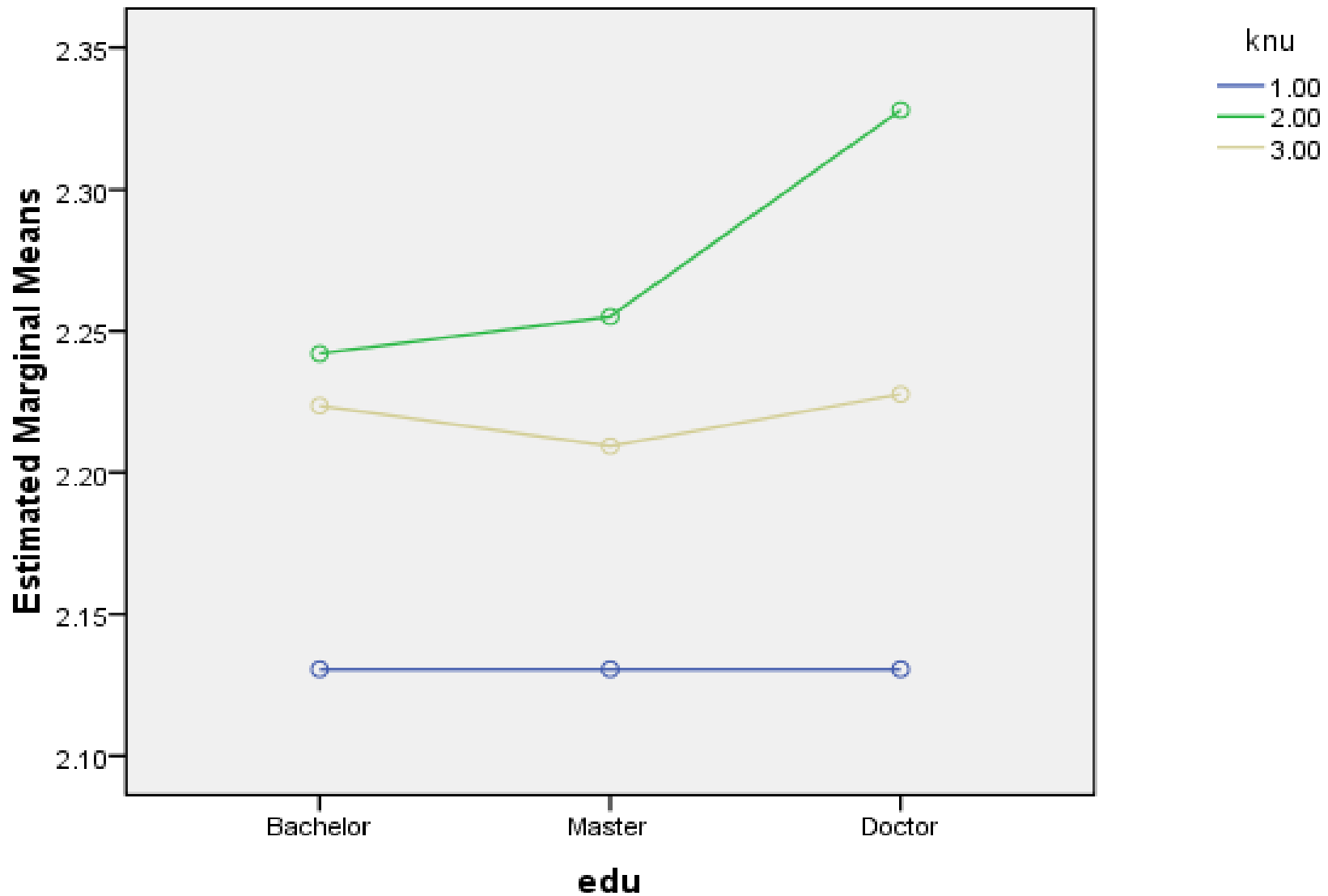
- 3. แหล่งเรียนรู้ ในภาพรวม การเรียนรู้จากหนังสือพิมพ์จะทำให้มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียนต่ำที่สุด
 - เมื่อวิเคราะห์ แหล่งเรียนรู้กับความพร้อมในแต่ละด้าน พบว่าการเรียนรู้จากการอบรม/สัมมนาจะทำให้มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในด้านความรักที่จะเรียนรู้ต่ำที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 1.78

Profile Plots

Estimated Marginal Means of totalLo2Ls

Estimated Marginal Means of totalLo2Ls

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

ผู้บริหารมหาวิทยาลัยและคณาจารย์ควรสนับสนุนให้มีการเรียนรู้ด้วยตนเองในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป โดยต้องทำความเข้าใจกับนักศึกษาเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอน ส่งเสริมรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง สร้างความสามารถในการค้นคว้าหาข้อมูล แรงบันดาลใจในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาอยู่ตลอดเวลาเพื่อการเตรียมความพร้อมในการก้าวไปสู่ประชาคมอาเซียน ต่อไป